

Protokol o hodnocení Diplomové práce

Název práce: Tematická řada – kazuistika reflektivní praxe

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Jana Knězová

Studijní obor: Učitelství pro střední školy český jazyk a výtvarná výchova

Posudek oponenta práce :

Práci hodnotil(a): PhDr. Martina Komzáková

1. Cíl práce

Cílem práce měl být příspěvek k diskuzi o možnostech posuzování kvality výukových situací a reflektivní praxe ve výtvarné výchově prostřednictvím dílčí empirické sebereflektivní sondy. Předmětem práce měla být studie její reflektivní kompetence prostřednictvím přípravy, realizace a reflexe oborově didaktického projektu, tematické řady v rozsahu 5 vyučovacích jednotek. Text měl být zaměřen stručně na problematiku expresivně tvořivých úkolů ve VV a strukturace učiva. Další kapitoly měly obsahovat záznamy příprav tematické řady, reflektivní bilance jednotlivých hodin, fotodokumentace průběhu realizace. V analytické části měla autorka rozebrat vztah mezi pedagogickým záměrem a reálným tvarem výuky a identifikovat vzdělávací motivy. Text práce měl být v rozsahu 60 – 80 stran. Cíl práce považuji, bohužel, za nesplněný – vysvětlení viz kapitola 2 a 5.

2. Obsahové zpracování

Diplomová práce je členěna do dvou celků – teoretickému ukotvení tématu a empirické části – popisu vlastní práce na výtvarné řadě realizovanou se žáky 1. třídy.

Teoretická část je věnována popisu projektové metody: historii a terminologickému vymezení, poté autorka popsala teorii plánování výtvarného projektu a věnovala se popisu řady výtvarných prací a výtvarnému námětu. Přestože v zadání DP bylo popsáno „stručné vymezení“ – dané zpracování autorkou považují za neúčelně „velestručné“ – jak v obsahu tak odkazech na odbornou literaturu. Téma popisuje v rozsahu 7 stran a čerpá fakticky pouze ze dvou zdrojů (J. Kratochvílová, 2006, V. Roeselová, 1997) přestože je možné využít mnohé odb. literatury. Tam, kde autorka interpretuje teorii, zůstává pouze na úrovni prostého srovnání různých citací bez vlastní interpretace nebo povrchních konstatování (např. str. 10 – srovnání pojmů projekt a problém, kde jedna z citací není ani autorizována nebo str. 16 – „formou problémového učení mohou žáci dospět k emocionální stránce věci. To pomáhá k hlubšímu pochopení“) nebo se jedná o věty s nejasným logickým výkladem – pokud to není výsledek stylistické chyby (např. str. 13 – „při stavbě výt. projektu je důležité se držet jasné představy, čemu se chceme věnovat a ačkoli jsou příbuzná témata nebo možnosti motivů, které se vynořují nad námětem, přesto jim nesmíme podlehnout a to z důvodu, aby byla dodržena jistá logika, celistvost a nebyl narušen výchovně vzdělávací proces.“). Teoretickou část proto nepovažuji za adekvátní zpracování pro DP.

Samotná vlastní práce autorky – příprava, realizace, analýza a vyhodnocení projektu 4 elementy – se v textové části potýká s jiným problémem. Buď naprosto autorka nepopsala celkový smysl projektu anebo se cíl projektu minul s realizovanými aktivitami. Autorka na str. 17 popisuje „...cíl: upevnění citových vazeb mezi žáky mezi sebou a také mnou“. A poté se v rozsahu jedné strany věnuje možnostem tématu 4 elementů vztahených k psychologizujícímu pohledu ve vztahu k typologii osobnosti, ovšem hodiny jsou následně koncipovány na transformaci verbalizovaných fyzikálních vlastností žvlů do vizuálního modu. Navíc v popisovaných ledolamkách autorka využívá smyslového přepisu – pohybového či akustického do vizuálního. Nikde ale není srozumitelně vysvětlen vztah mezi formulovaným cílem a zvolenými jednotlivými úlohami, není popsán koncept ledolamek ve vztahu k jednotlivým úlohám. Dalším problémem, kterého si byla autorka vědoma díky reflexi již první výukové jednotky, byl fakt, že výuku plánuje v takovém rozsahu činností, který je pro danou věkovou kategorii žáků neadekvátní, přesto však neustoupila z pohledu kvantity ve prospěch kvality – alespoň jak to vyplývá z textu DP.

Stěžejním problémem této části textu je ovšem jeho chaotičnost a nepřehlednost, kde je naprosto nezřetelné, co jsou výňatky z příprav, co je z reflektivních bilancí, co přímý text zde v práci DP (např. str. 41 – kap. 3.6.2 – odstavec: Jak to mělo být). V částech analýzy a hodnocení rozdílu mezi přípravou a samotnou akcí, autorka opět zůstává na obecném konstatování bez dostatečné argumentace – např. str. 67 „výsledek je celkem kvalitní a na první třídu bych řekla, že byla hodina dost kvalitní“ Co konkrétně vedlo konkrétně autorku k tomuto výroku? Závěrečná kapitola vyhodnocení projektu se nese v obdobném duchu – str. 68 – 70 a na identifikování a popis jednotlivých vzdělávacích motivů nedošlo.

3. Charakteristika a hodnocení formy, technické i řemeslné složky práce

Pro teoreticko- didaktické zaměření práce nehodnoceno.

4. Formální náležitosti

Hodnocená DP je v naprostém stylistickém (nelogičnost vět), gramatickém (chyby a překlepy), formálním (zmatek ve formátu nadpisů, vložení fotografií do textu – fakticky tedy autorka popsala 58 str., fotografie jsou v rozsahu 17 str.) a citačním (přímá citace není kurzívou, chyby v letech vydání odkazu, u internetových zdrojů není uveden den) kolapsu neslučitelným pro DP – obzvláště v kontextu toho, že autorka je studentkou aprobače ČJ – VV.

5. Stručný komentář hodnotitele

Z pohledu oponenta DP si umím představit, že autorka se velmi mnohé přípravou a realizací projektu naučila – a tím i vlastně splnila podstatu dílčího cíle DP, ovšem textové zpracování zkušenosti je v takovém chaosu a množství chyb jak při popisu, tak při analýze a vyhodnocení, že není možné zprávu DP o této zkušenosti považovat za korektní srozumitelný příspěvek k diskuzi nad reflektivní praxí ve VV.

Na druhou stranu - díky tomu, že projekt byl realizován, usuzuji na možnost, že autorka je schopna při obhajobě shrnout v logickém celku přínos vlastní práce při realizaci projektu a ponechávám na rozhodnutí komise, zda bude DP přijata.

6. Otázky a připomínky na autora práce k bližšímu vysvětlení při obhajobě

Vyhodnoťte přínos realizace projektu pro obor – tj. shrňte a na konkrétních situacích představte a zdůvodněte, co se ve vaší práci povedlo, co byste udělala jinak a jak je možné Vaši zkušenost zobecnit tak, aby byla využitelná pro obor.

7. Navrhovaná známka

Nevyhověla

Datum: 12. 5. 2015

Podpis: PhDr. Martina Komzáková